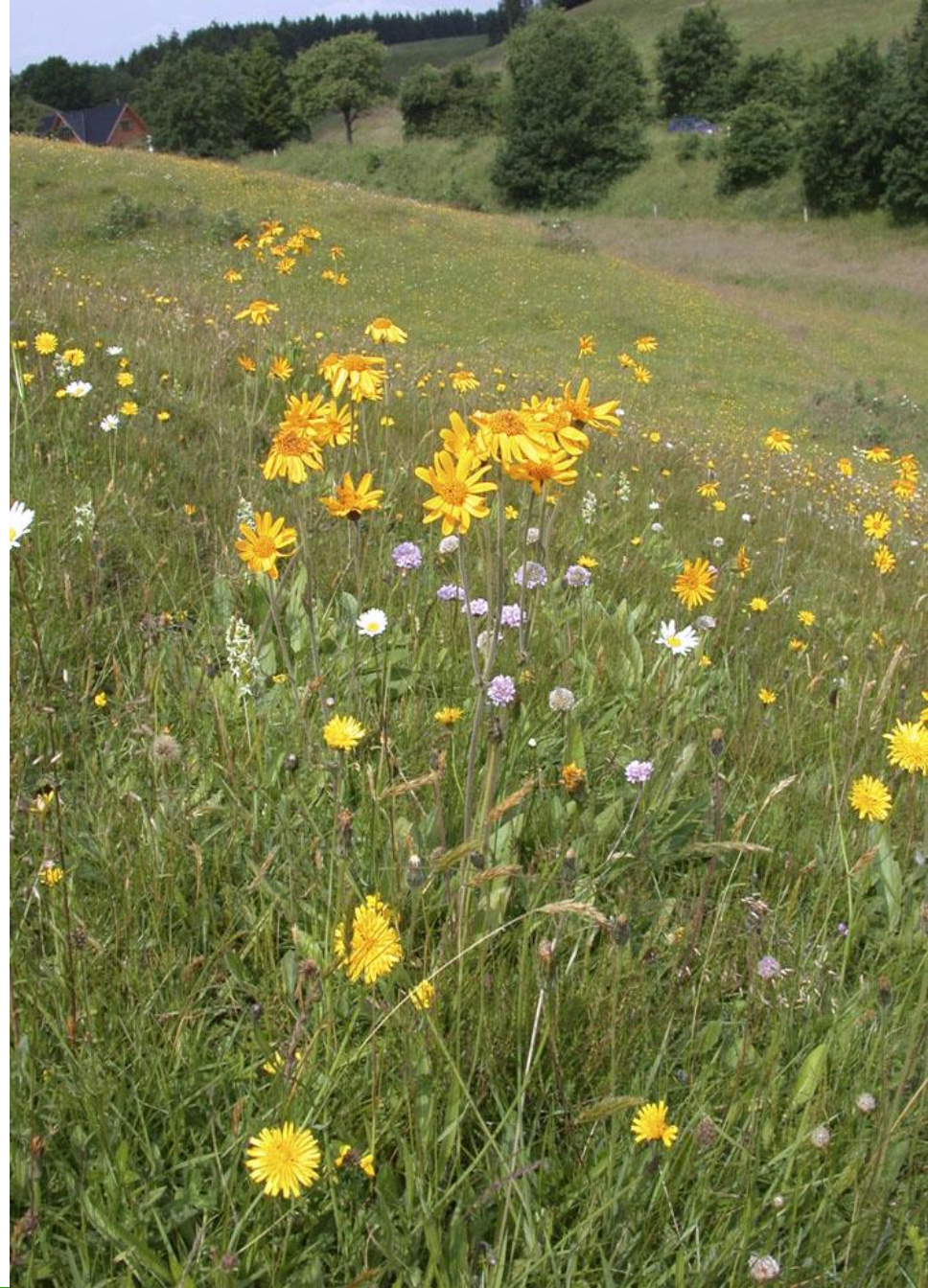

Oplæg på kursus for fåreavlere den
30. oktober 2015 i Ribe.

Strategier for drift og udvikling af natur i Vejle Kommune

Af Bo Levesen, Vejle Kommune

Overordnet strategi for naturpleje og naturudvikling i Vejle Kommune

Sikre at arter og levesteder udvikles gunstigt gennem målrettet overvågning og naturudvikling

Fastholde stor biologisk mangfoldighed på de 100 bedste naturarealer både i og udenfor Natura2000 (Brandmandens lov)

Hegne og afgræsses så mange enge og overdrev som muligt

Genoprette ødelagt natur og lave ny natur

Fremme mængden af dødt ved i skovene

Grundlov for udvikling af naturen

Brandmandens lov

1. Bevar

eksisterende biotoper. Bevar den oprindelige og mest værdifulde natur

2. Beskyt

velbevarede biotoper mod påvirkning fra dyrkningsfladen. Reducér den skadelige påvirkning på naturen.

3. Genopret

naturmæssigt forringede biotoper. Genopret, hvor der er sket skader.

4. Nyetabler

nye naturområder i sammenhæng med eksisterende.

Enge og overdrev er den mest mangfoldige natur i Danmark kun overgået af urørte skove

Maj-gøgeurt

Engblomme

Alm. blåfugl

Citronsommerfugl

Seksplettet køllesværmer

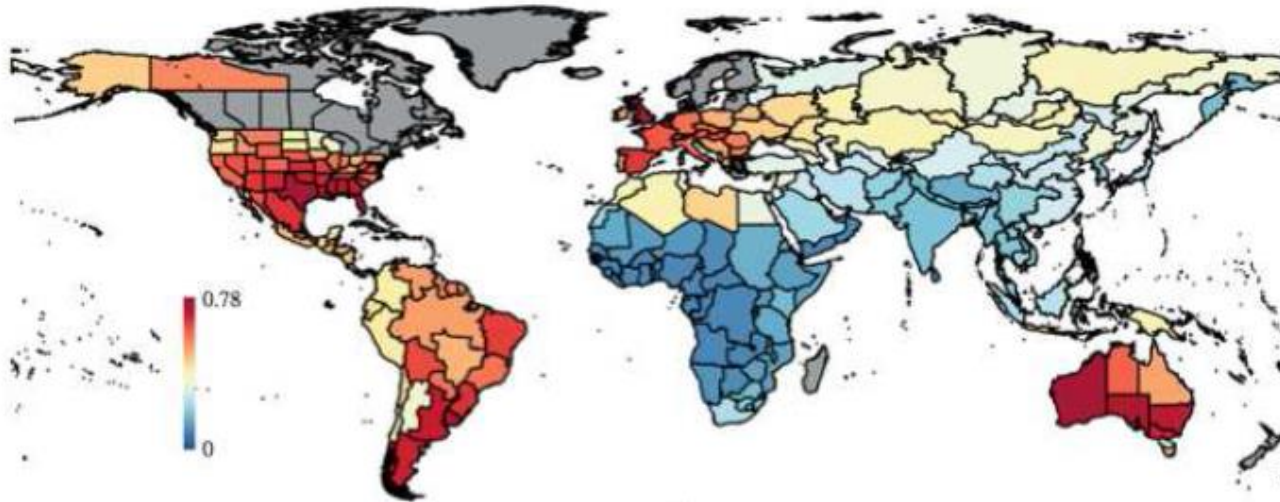

De store dyr laver enge og overdrev

Mennesket har fortrængt de store dyr

Rød = Bestand store dyr
meget reduceret

Blå = Bestand af store dyr
Mindst reduceret

blå = Mennesker i længst tid
rød = Mennesker i kort tid

Historien om engene

Ingen bonde har nogensinde afgræsset enge og overdrev for orkideernes skyld..

**HAN GJORDE DET FORDI DET
KUNNE BETALE SIG!**

Dengang var engen agers
moder...

I dag har landmanden ikke brug
for engene i sin drift.

**I dag skal vi passe engene
fordi:**

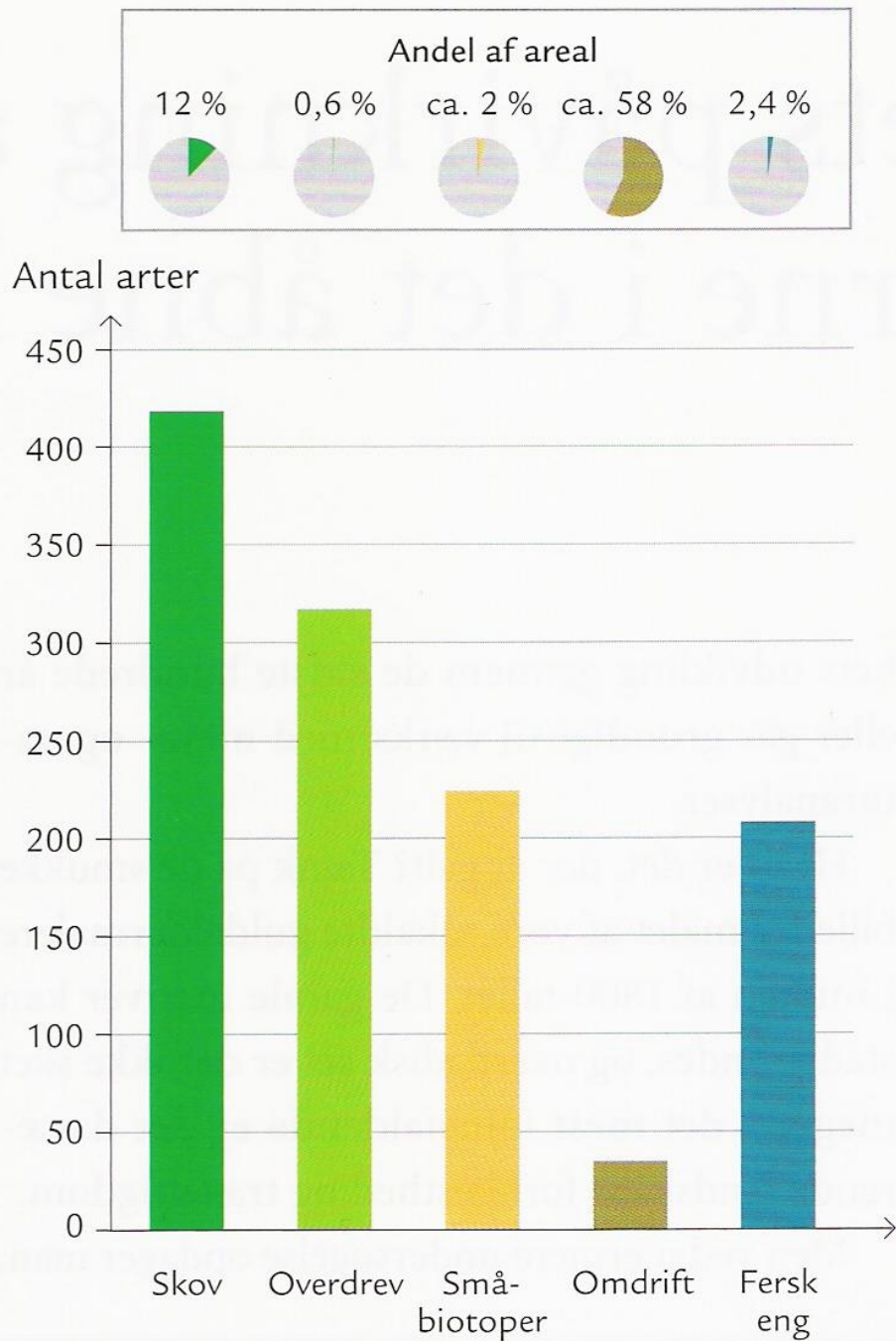
Det giver biologisk mangfoldighed

Flotte landskaber

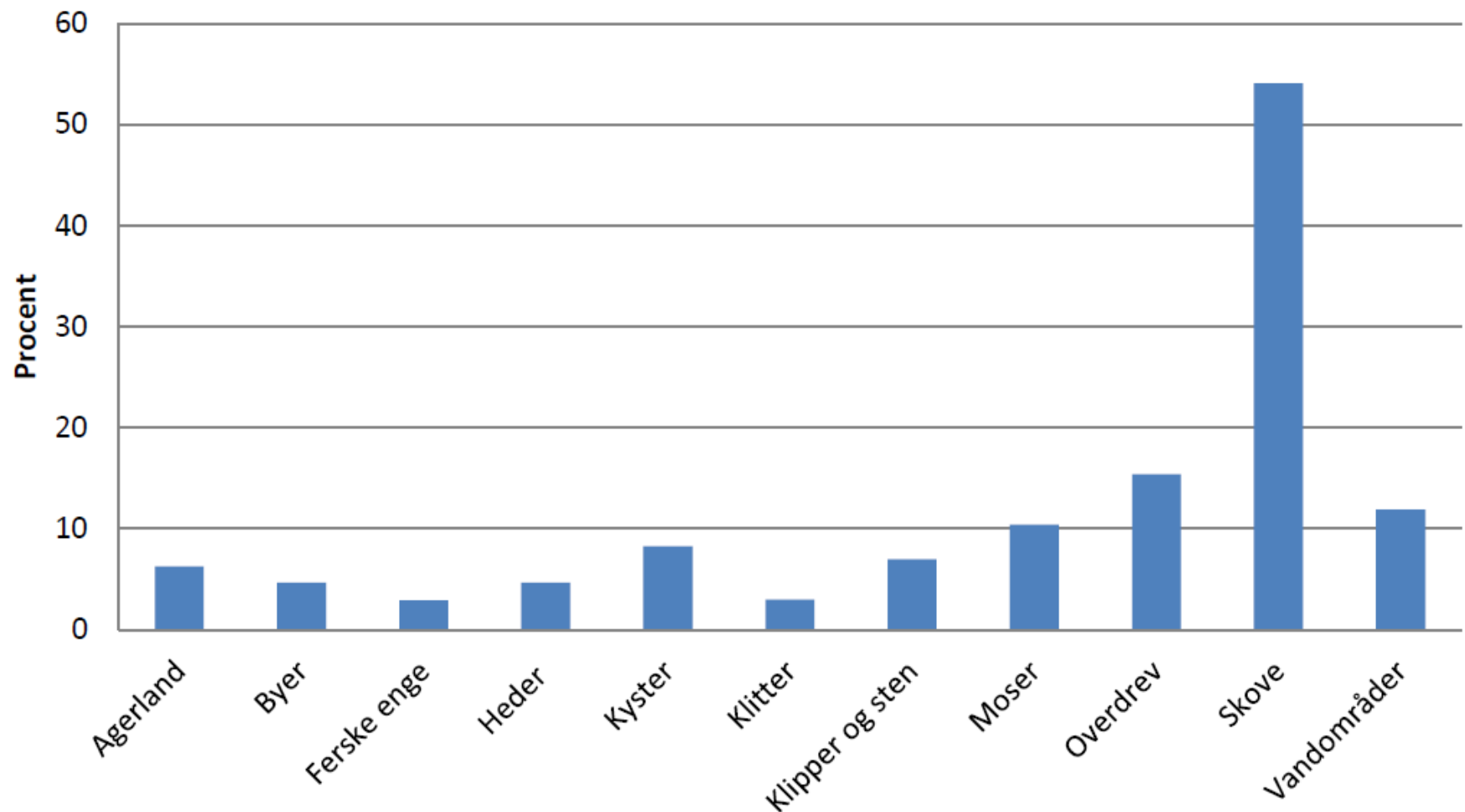
Gode naturoplevelser

Antal vilde plantearter fordelt på naturtyper i DK

Rødlistede arter fordelt på levesteder

Kilde: Naturstyrelsen 2013.

Guldblomme

Hvid sækspore

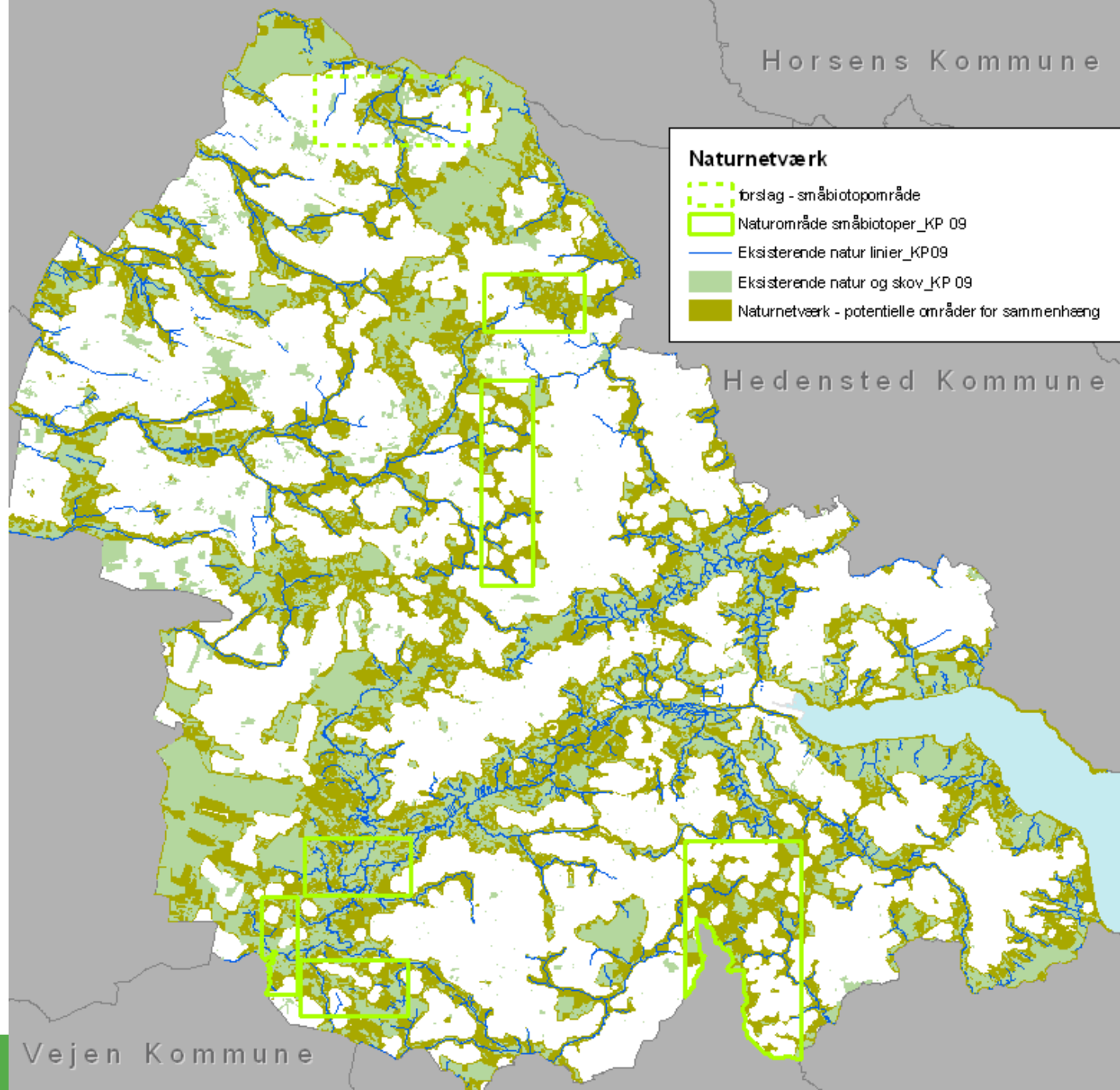
På overdrevet til højre er der registreret 150 vilde planter, det er 15 % af DKs oprindelige vilde planter. Heraf 5 arter af orkideer.

Alt dette står på kun 5 hektar!

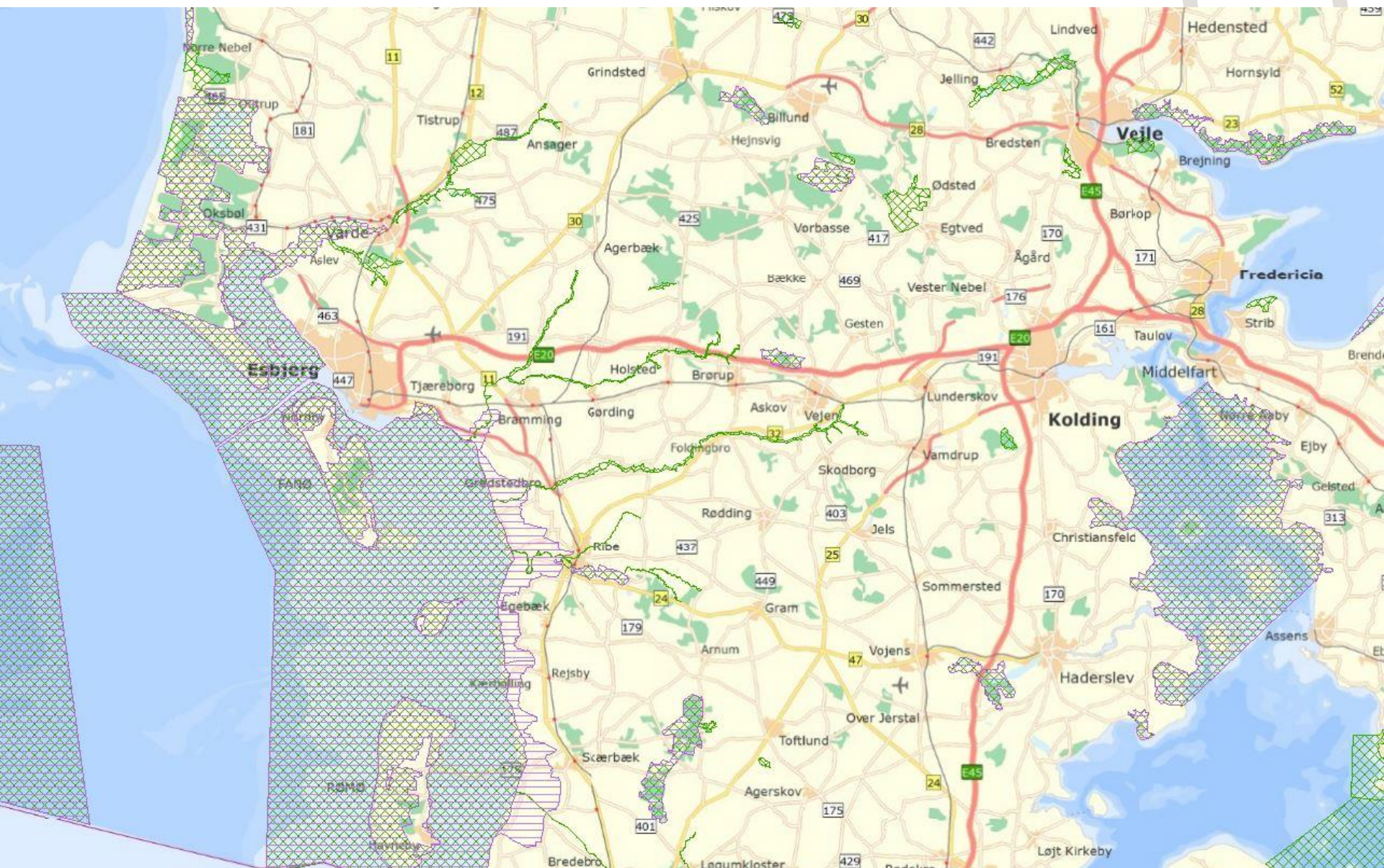

Afgræsning er den vigtigste pleje!

NATURA2000 områder

Paragraf 3 arealer (§3 i naturbeskyttelsesloven)

Beskyttet natur i Danmark

Sø	64.344 ha
Mose	92.241 ha
Eng	96.057 ha
Strandeng	44.207 ha
Overdrev	27.665 ha
Hede	84.377 ha
I alt	408.891 ha

§ 3 natur i region Syddanmarks kommuner - i alt

Ha

25000

20000

15000

10000

5000

0

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Er der beskyttet natur på din ejendom?

Information om naturbeskyttelseslovens §3

Størrelsen af § 3-beskyttede arealer

Hvornår er naturarealer beskyttede?

Heder, moser, strandenge og strandsumpe, ferske enge og overdrev, der er større end 2.500 m² i sammenhængende areal.

Søer, der er 100 m² eller derover.

Vandløb: De vandløb, der er beskyttede, er konkret udpegede og fremgår af Miljøportalen www.arealinfo.dk.

Moser og lignende, der er mindre end 2.500 m² er også beskyttede, hvis de ligger i forbindelse med en sø på 100 m² eller derover.

Naturtyper, der er mindre end 2.500 m², men støder op til eller indgår i sammenhæng med andre naturtyper, og hvor det samlede areal derved bliver over 2.500 m², er også beskyttede.

Beskyttelsen gælder både i det åbne land og i skove. Vær opmærksom på, at i fredskov er søer, moser, heder, strandenge eller strandsumpe, ferske enge og overdrev beskyttede uanset størrelse, og alle vandløb er beskyttede.

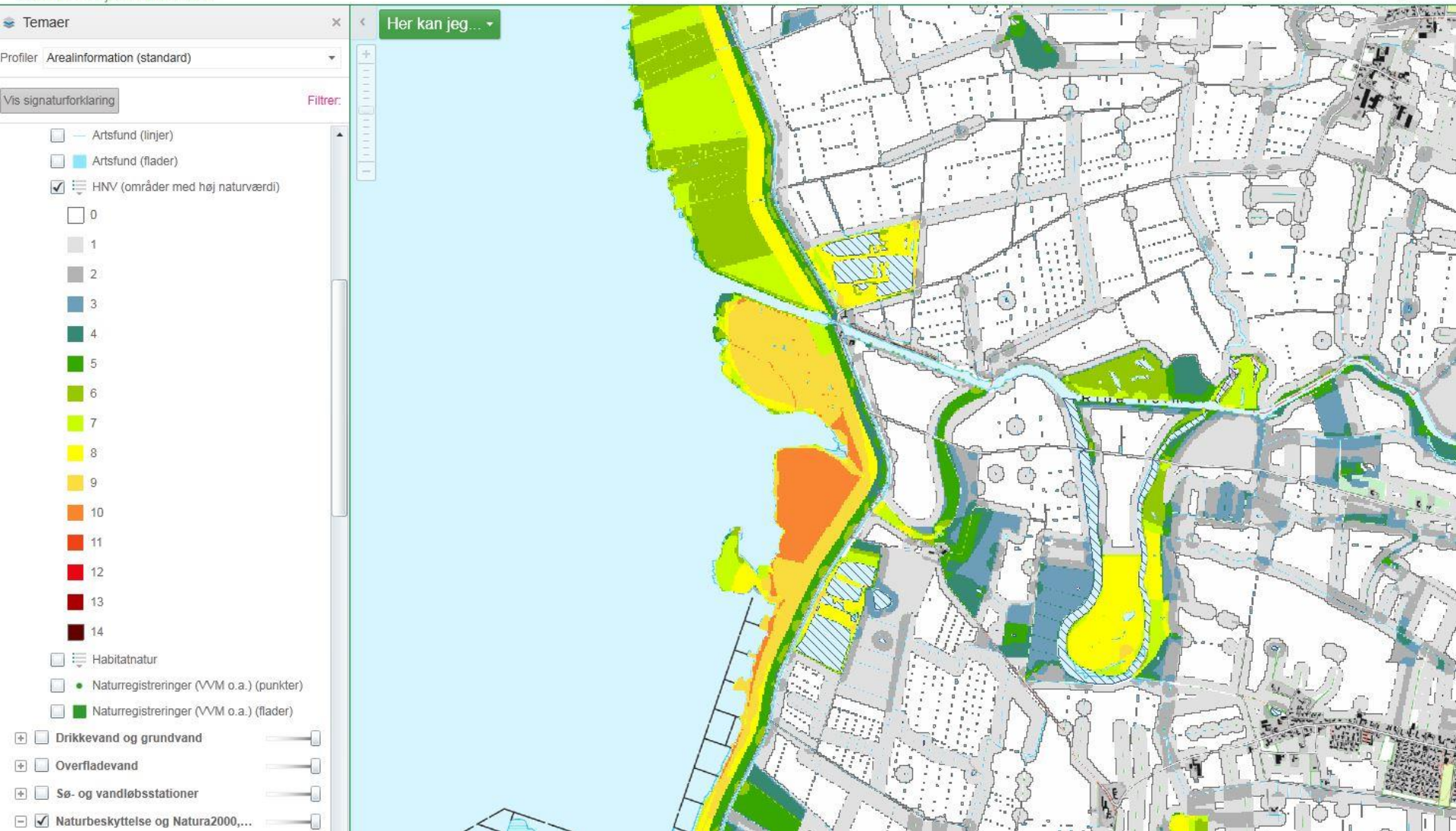
<http://naturstyrelsen.dk/publikationer/2011/feb/er-der-beskyttet-natur-paa-din-ejendom/>

HNV viser vej til god natur. Se tallene på arealinformation.

HNV = Høj Natur Værdi (High Nature Value)

Danmarks Miljøportal
Data om miljøet i Danmark

Nyheder Service status Driftsstatus Vejledninger Search

Overvågning af natur

Botanisk undersøgelse af top 100 arealer i kommunen.

Insektundersøgelser i Vejle Kommune
2014-2016

Flagermuse projekt undersøgelse 2015-
2017 (9 af 17 DK arter kendt fra Vejle
kommune)

Løgfrø og løvfrø overvågning

SJÆLDNE SMÅDYR I VEJLE KOMMUNE

2014

RAPPORT FRA NATURHISTORISK MUSEUM AARHUS

Projekter til sikring af driften på enge og overdrev i Vejle Kommune.

- Sikre de mest artsrige og landskabeligt flotteste overdrev og enge (vi har udpeget de 100 vigtigste områder)
- Hegne i forbindelse med vådområdeprojekter
- Natur og stipuljen
- SMARTNatura - Partnerskaber om drift af enge og overdrev
- Græsningsselskab ved Odderbæk
- Kogræsserlaug og høslætslaug

Alm. blåfugl

Større græsningsprojekter på enge og overdrev i Vejle Kommune.

- Omme Ådal 250 ha
- Odderbæk 180 ha
- Farre Bæk 90 ha
- Øvre Grejs Ådal 90 ha
- Tørskind, Vejle Ådal 70 ha
- Sellerup Enge 60 ha

Vådområdeprojekt Omme Ådal, genslyngning

græsningsselskab
Status pr 11. januar 2012

Tegnforklaring
Gulstregnet hegn
Rødtstregnet hegn

Græsningsselskab Odderbæk:

Ca. 180 ha af ådalen er
hegnet

Hegning afsluttet i forår
2014.

Vejle Ådal Tørskind

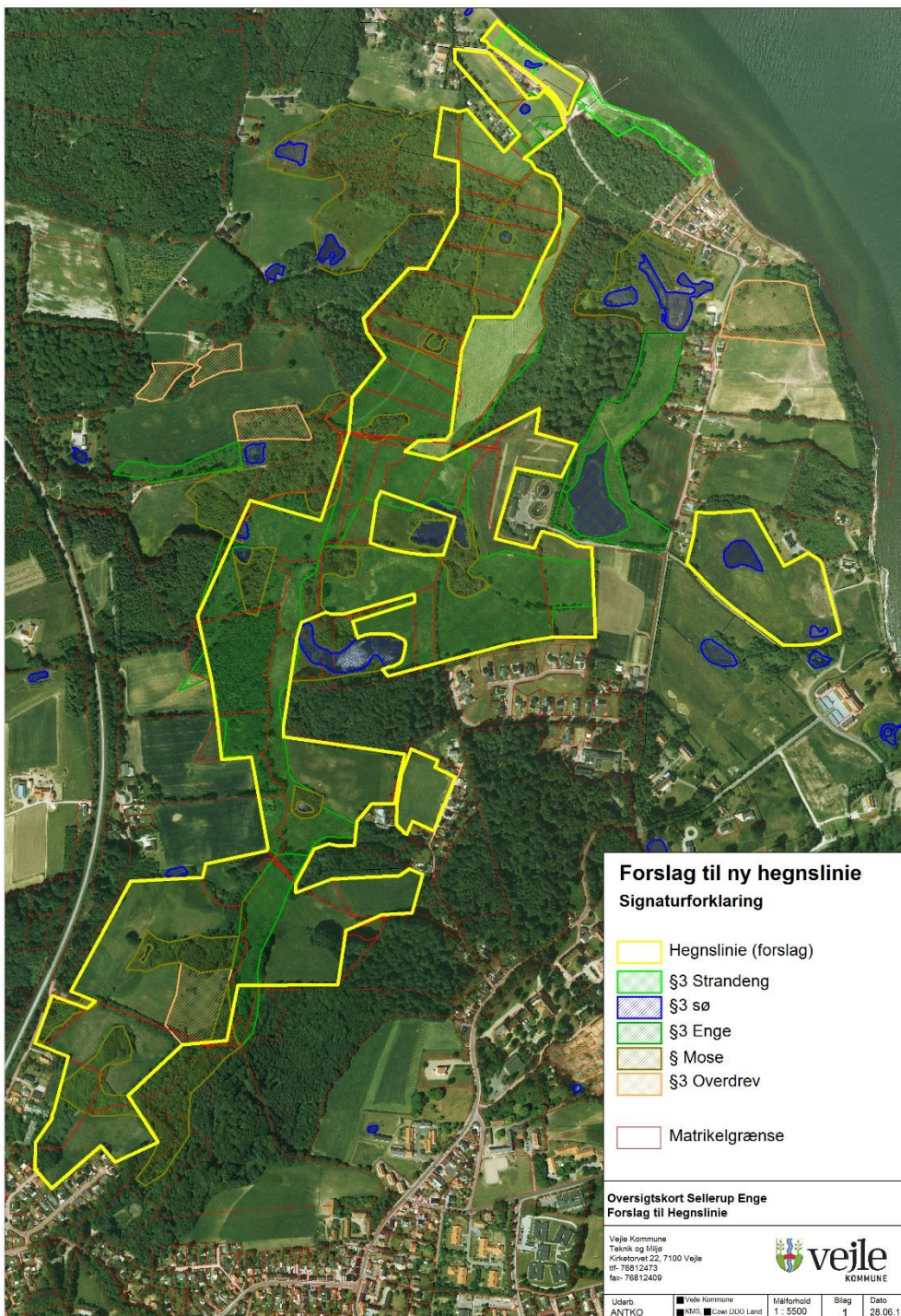
Græsningsprojekt, Sellerup Enge Ved Vejle Fjord

20 lodsejere arbejder på at få etableret et græsningsselskab

60 ha enge skal hegnes og ryddes for pil.

Der er givet tilsagn fra Naturerhverv Til projektet

Som en del af projektet tænkes også etableret et kogræsserlaug For beboere i Brejning

Register over dyreholdere

Hvad foretækker vi fårene til?

Tre hoved indsatsområder:

Marsk og strandeng

Hede

Specialopgaver.

Hvad foretækker vi fårene til?

Marsk og strandeng:

Afgræsning med
særlig hensyn til
engfugle.

Hvad foretækker vi fårene til?

Hede:

Holde lyngen frisk og
vedplanter nede.

Hvad foretækker vi fårene til?

specialopgaver:

Problem som
Kæmpe-Bjørneklo

De store Pileurter

Ørnebregne

Rynket rose

Uønsket træopvækst

osv

Biologisk rydning kontra maskiner

Overdrev på Helgenæs er blevet ryddet for tilgroning med krat i 2008. Nu kan successionen begynde forfra. Det havde dog været bedre hvis jorden havde været fri for laget med grenflis som vil hæmme spiringen af overdrevsplanter. Foto: Rasmus Ejrnæs.

Skulle man have ladet krattet stå???

Kilde:DMU-rap727

Borgerinddragelse i naturpleje

Kogræsserlaug er godt!

- Folk får gennem laugene forståelse for at enge og overdrev rummer store naturværdier
- Hjælp til dyreholderne med pasning af dyr
- Produktion af kvalitetskød.
- "Byfolk" skal have et forhold til dyr og den natur dyrene skaber
- Socialt fællesskab om pleje af naturen
- Koen er et ældgammelt husdyr. Den hører sammen med os.
- Giver vores børn en mulighed for at forstå sammenhængen mellem natur, dyr og mad

Der er ikke noget så afstressende, som at lytte til koens gumlen

Sådan gør vi i Vejle Kommune

Vi tilvejebringer:

Hegn, strømgiver, adgang til vand, evt. fangfold.

1. prioritet: kommunale bynære naturarealer.

Vi anbefaler :

At foreningen ikke selv ejer køerne, men laver en forhåndsftale med en dyreholder, som ejer dyrene til de slagtes

Vi forventer:

At foreningen selv passer hegn og fører daglig tilsyn med dyr.

SØNDERMARKSENS KOGRÆSSER FORENING

[KO GALLERI](#)[MEDLEMER](#)[OM FORENINGEN](#)[VEDSTÆGTER](#)
[Search](#)

NYE INDLÆG

- ✧ Udbinding (Indsamling af køer)
- ✧ Velkommen til vores hjemmeside

NYE KOMMENTARER

ARKIVER

- ✧ oktober 2011
- ✧ august 2011

KATEGORIER

- ✧ Ikke kategoriseret

META

- ✧ Log ind
- ✧ RSS af indlæg
- ✧ Kommentar-RSS
- ✧ WordPress.org

Ko Galleri

[\[Show as slideshow\]](#)[\[View with PicLens\]](#)

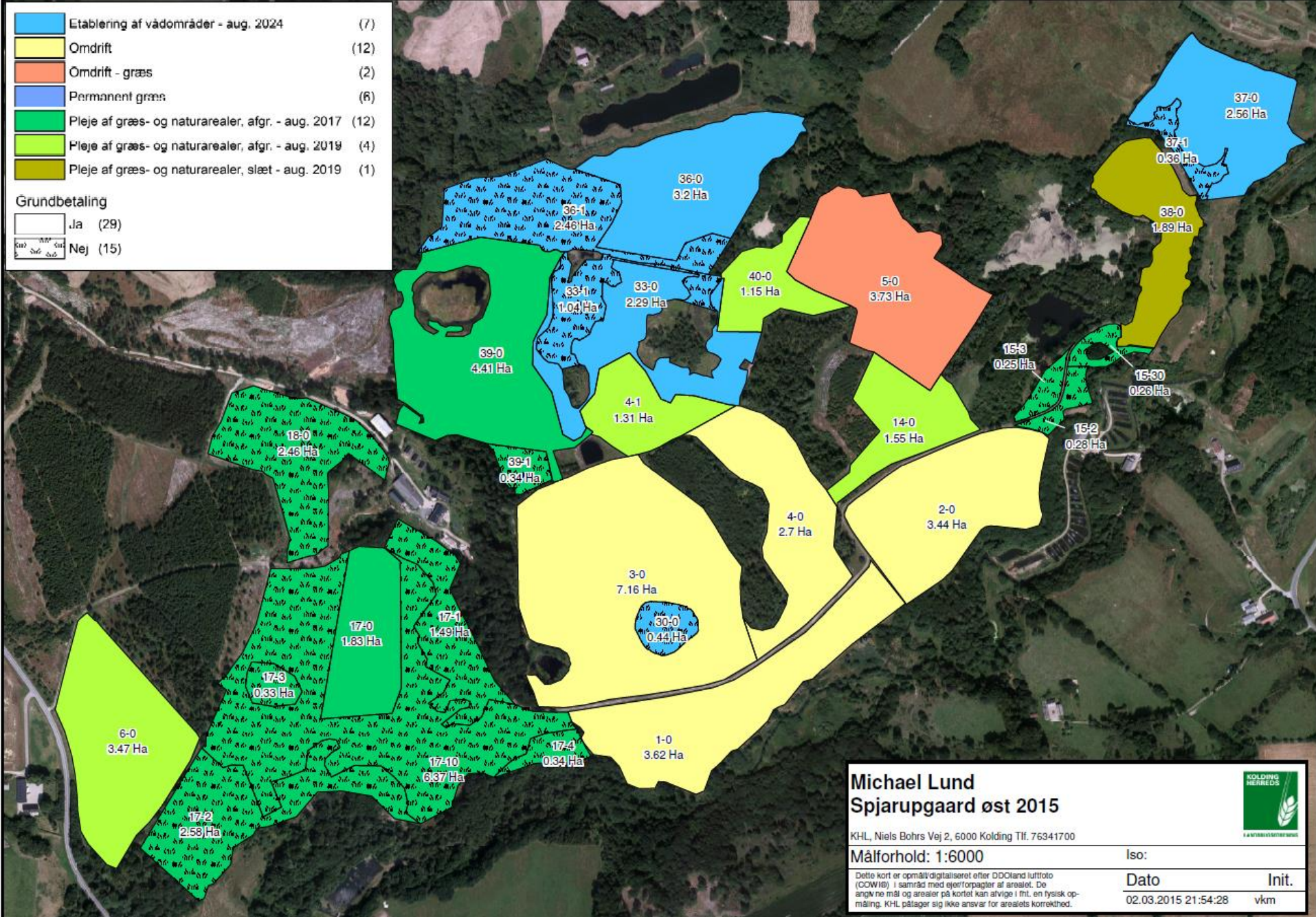
<http://www.søndermarkenskogræsserforening.dk>

- Etablering af vådområder - aug. 2024 (7)
- Omdrift (12)
- Omdrift - græs (2)
- Permanent græs (6)
- Pleje af græs- og naturarealer, afgr. - aug. 2017 (12)
- Pleje af græs- og naturarealer, afgr. - aug. 2019 (4)
- Pleje af græs- og naturarealer, slæt - aug. 2019 (1)

Grundbetaling

Ja (29)

Nej (15)

Michael Lund Spjarupgaard øst 2015

KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding Tlf. 76341700

Målförhold: 1:6000

Iso:

Dette kort er opmålt/digitaliseret efter DDOLand luftfoto (CCWIB) i samråd med ejer/forpagter af arealet. De angivne mål og arealer på kortet kan afvige i fht. en fysisk opmåling. KHL påtager sig ikke ansvar for arealets korrektion.

Dato

02.03.2015 21:54:28

Init.

vk

Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December
--------	---------	-------	-------	-----	------	------	--------	-----------	---------	----------	----------

Grundbetaling

Afgræsning og slæt

Krav: Synligt afgræsset 15. september

Arealet skal slås i perioden, alternativt afgræsses
1. juni - 15. sep.

Pleje af græs- og naturarealer, afgræsning - udløber aug. 2017

Afgræsning

Krav: Synligt afgræsset 31. august

Arealerne skal være omfattede af drift med afgræsning
1. juni - 31. aug.

Slåning i form af slæt der gennemføres som en naturlig del af driften med afgræsning.
Evt. afpudsning efter afgræsning.
21. juni - 31. aug.

Forbud mod slåning
1. maj - 20. juni

Slæt

Pleje af græs- og naturarealer, afgræsning - udløber aug. 2019

Afgræsning

Krav: Synligt afgræsset 15. september

Arealerne skal være omfattede af drift med afgræsning
1. juni - 15. sep.

Der må tages slæt eller afpudses delområder efter dyrene er sat ud på arealet.
21. juni - 15. sep.

Forbud mod slåning
1. maj - 20. juni

Slæt

Pleje af græs- og naturarealer, slæt - udløber aug. 2019

Afgræsning

Slæt kan ikke erstattes med afgræsning, men der kan suppleres med afgræsning
1. juni - 15. sep.

Der SKAL som minimum tages et slæt (afslået materiale skal fjernes fra arealet).
21. juni - 15. sep.

Forbud mod slåning
1. maj - 20. juni

Slæt

Ændret afvanding - udløber aug. 2024

Afgræsning

Arealerne må IKKE afgræsses
1. jan. - 31. april

Arealerne må afgræsses
1. maj - 14. juni

Arealerne SKAL afgræsses
15. juni - 15. sep.

Arealerne må afgræsses
16. sep. - 1. nov.

Arealerne må IKKE afgræsses
2. nov. - 31. dec.

Må godt tage slæt
1. jan. - 14. april

Må IKKE tage slæt eller afpudse
15. april - 22. juni

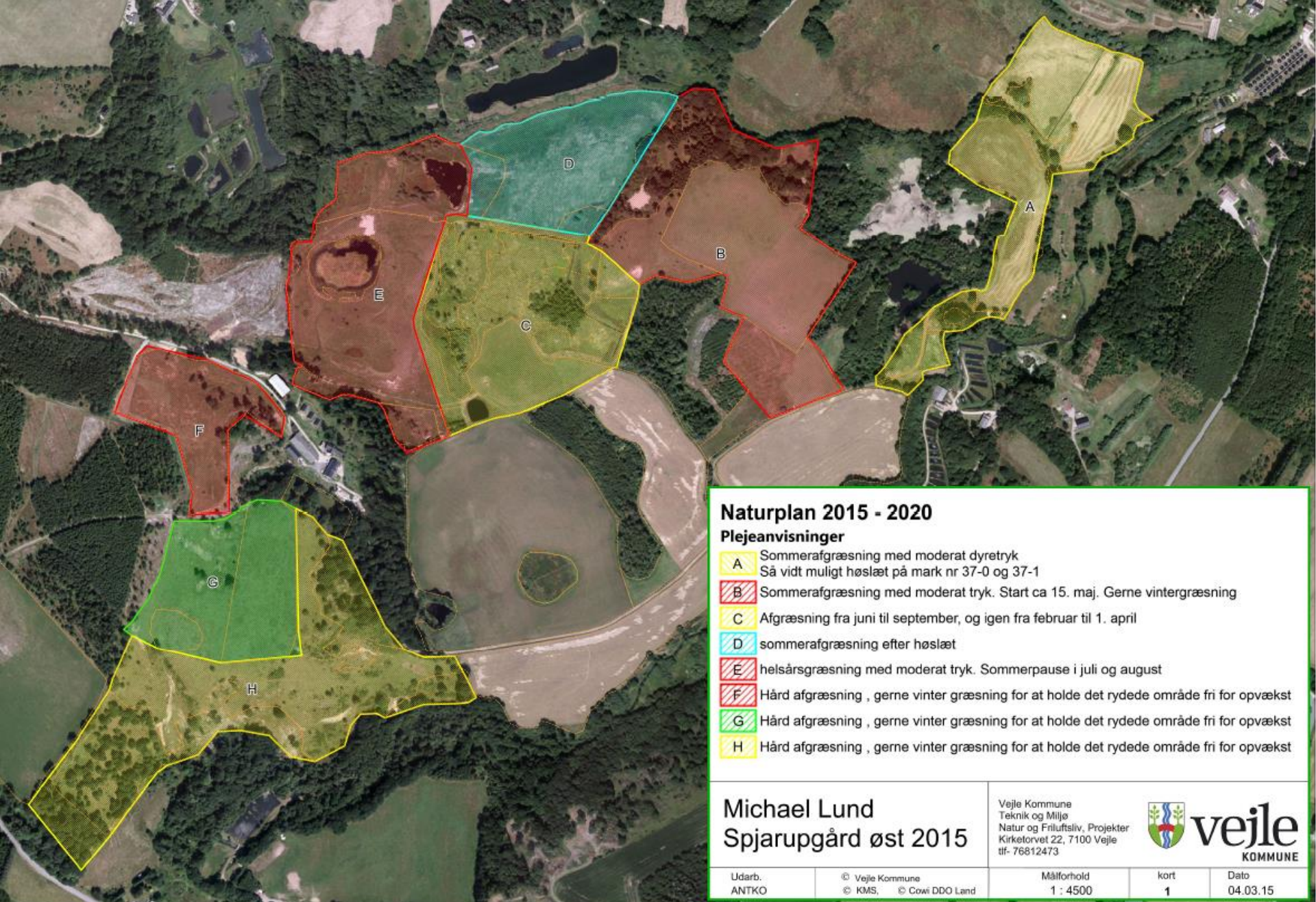
Må godt tage slæt
23. juni - 31. dec.

Mark 36 og 37 SKAL afpudses mindst en gang i perioden 23. juni - 14. april.

Mark 30 og 31 må afpudses i perioden

Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December
--------	---------	-------	-------	-----	------	------	--------	-----------	---------	----------	----------

Bemærk: Dette faktaark giver et forenklet overblik over forskellige plejekrav og tilskud og skal derfor læses med forbehold.

Naturplan 2015 - 2020

Plejeanvisninger

- A Sommerafgræsning med moderat dyretryk
Så vidt muligt hølslæt på mark nr 37-0 og 37-1
- B Sommerafgræsning med moderat tryk. Start ca 15. maj. Gerne vintergræsning
- C Afgræsning fra juni til september, og igen fra februar til 1. april
- D sommerafgræsning efter hølslæt
- E hølslætgræsning med moderat tryk. Sommerpause i juli og august
- F Hård afgræsning , gerne vinter græsning for at holde det rydede område fri for opvækst
- G Hård afgræsning , gerne vinter græsning for at holde det rydede område fri for opvækst
- H Hård afgræsning , gerne vinter græsning for at holde det rydede område fri for opvækst

Michael Lund
Spjarupgård øst 2015

Vejle Kommune
Teknik og Miljø
Natur og Friluftsliv, Projekter
Kirketorvet 22, 7100 Vejle
tlf- 76812473

Udarb.
ANTKO

© Vejle Kommune
© KMS, © Cowi DDO Land

Målforhold
1 : 4500

kort
1

Dato
04.03.15

Don't EVER give up!

!